

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobců: **a) MUDr. A. S., b) M. K., c) J. B.**, všichni zastoupeni Mgr. Bc. Jiřím Podpěrou, advokátem, se sídlem Holečkova 105/6, Praha 5, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem Mariánské náměstí 2, Praha 1, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **Turecká republika – Velvyslanectví Turecké republiky v ČR**, se sídlem Na Ořechovce 733/69, Praha 6, zastoupená JUDr. Alenou Bányaiovou, CSc., advokátkou, se sídlem Lazarská 13/8, Praha 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 10. 2014, č. j. MHMP 1484886/2014, o kasační stížnosti žalobců a) až c) proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 9. 6. 2016, č. j. 6 A 2/2015 – 188,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalobci ani osoba zúčastněná na řízení **nemají** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] V záhlaví označeným rozhodnutím žalovaného (dále jen „napadené rozhodnutí“) bylo zamítnuto odvolání žalobců proti rozhodnutí Úřadu městské části Praha 6, odbor výstavby, ze dne 4. 6. 2014, č. j. MCP6 035187/2014 (dále jen „stavební úřad“ a „stavební povolení“), jímž bylo vydáno stavební povolení na stavbu „Administrativní budova pro

Velvyslanectví Turecké republiky“ na pozemcích p. č. X, 2002, 2004 v katastrálním území Bubeneč. Žalobci jsou spoluvlastníky pozemků p. č. X a X v katastrálním území Bubeneč, jakož i nemovitostí, jež tvoří jejich nedílnou součást, které sousedí s plánovanou stavbou, a obávají se, že v důsledku výstavby hrozí závažné poškození či dokonce zřízení jejich nemovitostí.

[2] Žalobci podali proti napadenému rozhodnutí žalobu, kterou Městský soud v Praze v záhlaví uvedeným rozsudkem (dále jen „městský soud“ a „napadený rozsudek“) zamítl. Městský soud neshledal porušení vyhlášky č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb (dále jen „vyhláška č. 499/2006 Sb.“). Zajištění stavební jámy je v projektové dokumentaci dle městského soudu zpracováno nad rámec požadavků vyhlášky č. 499/2006 Sb., v tehdy platném znění, a splňuje i požadavky dle aktuálně účinného znění vyhlášky. Ohledně námitky, že projektová dokumentace neobsahuje specifikaci šikmých rozpěr stavební jámy, měl městský soud za to, že se jedná o pomocné konstrukce při provádění stavby, které projektová dokumentace neřeší s tím, že postup provádění stavební jámy a jejího zajištění rozpěrami je závislý na mechanizaci, kterou bude zhotovitel disponovat při realizaci stavby. Zajištění stavební jámy ve vztahu k nemovitostem žalobců bylo navrženo dle inženýrsko-geologického a hydrogeologického průzkumu. Podrobnější technické řešení bude následně vypracováno v dalších stupních projektové dokumentace s ohledem na technologické možnosti dodavatele. K posudkům předloženým během řízení žalobci a osobou zúčastněnou na řízení městský soud uvedl, že byly vypracovány a předloženy teprve po skončení stavebního řízení, nebyly tedy předmětem posouzení správních orgánů. Městský soud z nich tudíž nemohl s ohledem na § 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) vycházet. Nadto předložený spisový materiál poskytoval dostatečný podklad pro posouzení zákonnosti napadeného rozhodnutí. Ani ostatní žalobní námitky městský soud neshledal důvodnými.

II. Obsah kasační stížnosti, vyjádření žalovaného, vyjádření osoby zúčastněné na řízení a repliky stěžovatelů

[3] Proti napadenému rozsudku podali žalobci (dále jen „stěžovatelé“) kasační stížnost z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] a z důvodu vady řízení před soudem, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.].

[4] Stěžovatelé předně brojili proti závěru městského soudu, že projektová dokumentace předložená osobou zúčastněnou na řízení (stavebníkem) ve stavebním řízení splňuje požadavky vyhlášky č. 499/2009 Sb., v rozhodném jakož i aktuálním znění, neboť měli za to, že projektová dokumentace je neúplná a nesprávná. Městský soud se s argumenty stěžovatelů nijak nevypořádal; v odůvodnění pouze mechanicky přejal argumentaci žalovaného a osoby zúčastněné na řízení. Městský soud rovněž nesprávně vyložil ustanovení části F bodu 1.2.1. písm. e) a f) přílohy č. 1 vyhlášky č. 499/2006 Sb., dle kterého jsou obligatorními náležitostmi projektové dokumentace pro stavební povolení i technologické podmínky postupu prací, které by mohly ovlivnit stabilitu sousedních staveb, a zásady pro provádění podchycovacích prací a zpevňovacích konstrukcí.

pokračování

[5] Stěžovatelé rovněž namítali neprovedení důkazních návrhů statickými posudky společnosti STA-NOC s. r. o. ze dne 14. 1. 2015, č. 150104/SPO/N (dále jen „statický posudek č. 1“) a ze dne 13. 7. 2015, č. 150104/SPO/N (dále jen „statický posudek č. 2“), a znaleckým posudkem Ing. Jaromíra Augusty, PhD., ze dne 13. 12. 2015, č. 3/03/2015 (dále jen „znalecký posudek“), v řízení před městským soudem, kterými stěžovatelé hodlali prokázat neúplnost a nesprávnost projektové dokumentace. Navržené důkazy směřovaly k prokázání skutečností, které zde byly ke dni vydání napadeného rozhodnutí, a tak jejich provedení § 75 odst. 1 s. ř. s. nevylučoval.

[6] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti konstatoval, že městský soud se v odůvodnění napadeného rozsudku dostatečně vypořádal s tím, proč neprovedl důkaz předmětnými posudky. Stěžovatelé ve stavebním řízení žádné posudky nepředložili, žalovaný na ně tudíž nemohl reagovat. Žalovaný rovněž odkázal na § 158 odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, dle kterého projektant odpovídá za celistvost, úplnost a bezpečnost stavby provedené podle jím zpracované projektové dokumentace a za její proveditelnost. Námitka, že projektová dokumentace je nedostatečná, neboť neobsahuje podmínky postupu prací, které by mohly ovlivnit stabilitu sousedních staveb, nebyla obsahem podaného odvolání. Technická zpráva stavebně konstrukční části měla obsahovat pouze technologické podmínky postupu prací, které by mohly ovlivnit stabilitu vlastní konstrukce či sousední stavby. Technické řešení postupu stavebních prací mělo být a bylo doplněno v dalších stupních projektové dokumentace. K požadavku dle ustanovení části F bodu 1.2.1. písm. f) přílohy č. 1 vyhlášky č. 499/2006 Sb. žalovaný uvedl, že plánovaná stavba byla navržena tak, že nebude zasahovat na sousední pozemky, nedojde k žádným bouracím pracím ani k potřebě zpevňování konstrukcí.

[7] Osoba zúčastněná na řízení ve svém vyjádření ke kasační stížnosti předně nesouhlasila s tvrzením, že městský soud pouze mechanicky přejal argumentaci žalovaného. Městský soud na skutková zjištění aplikoval příslušný právní předpis a na základě vlastního posouzení se ztotožnil s názorem žalovaného. Dále osoba zúčastněná na řízení uvedla, že stěžovatelé od počátku řízení odmítali jakékoli zásahy do svých pozemků (např. kotvy či injektáž). Zajištění stavební jámy je proto řešeno tak, aby poskytlo dostatečnou ochranu okolním stavbám bez zásahu do pozemků, na nichž jsou umístěny. Další zajištění příslušné právní předpisy nevyžadují. Citace ustanovení části F bodu 1.2.1. písm. f) přílohy č. 1 vyhlášky č. 499/2006 Sb. týkající se požadavku uvést zásady podchycovacích prací je zavádějící, neboť citované ustanovení se týká podchycovacích prací v souvislosti s bouracími pracemi. Ty se však nemovitostí stěžovatelů nijak nedotknou. Technologickými podmínkami dle ustanovení části F bodu 1.2.1. písm. e) přílohy č. 1 vyhlášky č. 499/2006 Sb. se rozumí výchozí technologické podmínky pro hloubení a zajištění stavební jámy, které vyplývají ze závěrů provedených geotechnických, hydrogeologických a geodetických průzkumů. Tyto podmínky jsou v projektové dokumentaci řešeny v technické zprávě ve svazku „F. 1. 2. – Konstrukční část“. Přestože stěžovatelé v kasační stížnosti namítali neúplnost a nesprávnost projektové dokumentace, žádné argumenty ohledně nesprávnosti projektové dokumentace neuvedli.

[8] K námitce týkající se neprovedení posudků osoba zúčastněná na řízení uvedla, že městský soud jejich neprovedení dostatečně odůvodnil. Provedení těchto důkazů bylo

nadbytečné, neboť nebyly předmětem posouzení správních orgánů a spisový materiál poskytoval dostatečný poklad pro vyhodnocení otázky neúplnosti projektové dokumentace. Nyní řešený spor se týká aplikace vyhlášky č. 499/2006 Sb. na skutková zjištění ve vztahu k obsahu projektové dokumentace, k čemuž není zapotřebí technických znalostí. Osoba zúčastněná na řízení upozornila na to, že předmětné posudky byly primárně předloženy pro účely rozhodnutí o odkladném účinku žaloby a jako důkaz ve vztahu k tvrzení o neúplnosti projektové dokumentace byly navrženy teprve při ústním jednání před městským soudem. Z toho důvodu posudky nijak neřešily, nakolik projektová dokumentace odpovídá požadavkům vyhlášky č. 499/2006 Sb. Danou otázku nicméně ani řešit nemohly, jelikož se jednalo o otázku právní, nikoli technickou, jejíž posouzení přísluší výlučně soudu. Pro úplnost osoba zúčastněná na řízení uvedla, že statický posudek č. 1 a statický posudek č. 2 jsou pouze listinnými důkazními prostředky, přičemž jejich závěry jsou obecné, založené na neúplných podkladech a nepodložené statickými výpočty. Znalecký posudek sice projektové dokumentaci vytykal, že neobsahuje řešení některých prvků, nicméně neuvedl žádné vady či chyby projektové dokumentace a připouští, že dopracování chybějících řešení je možné v dalším stupni dokumentace. Přestože provedení důkazu statickými či znaleckými posudky nepovažovala za potřebné, pro případ, že by Nejvyšší správní soud přistoupil k jejich provedení či jinak k nim přihlédl, navrhla provedení důkazu znaleckými posudky projektu zajištění stavební jámy zpracovanými doc. Ing. Janem Masopustem, CSc., z března 2015 a z května 2015.

[9] V replice k vyjádření žalovaného a osoby zúčastněné na řízení stěžovatelé zopakovali důvody, které je vedly k podání kasační stížnosti. V rozporu s tím, co uvedla osoba zúčastněná na řízení, znalecký posudek předložený stěžovateli konstatoval neúplnost projektové dokumentace ve vztahu k zajištění stavební jámy. Dle statických posudků předložených stěžovateli může mít výstavba plánované stavby za následek dokonce zřícení nemovitostí stěžovatelů, což nevyvrací ani znalecké posudky předložené osobou zúčastněnou na řízení. S touto námitkou se žalovaný ani městský soud nijak nevypořádali. Ve správním řízení ani v řízení o žalobě nebyla řešena otázka úplnosti a správnosti projektové dokumentace. Městský soud odmítl provést důkaz posudky, které konstatují zásadní vady projektové dokumentace. V případě realizace plánované stavby hrozí nenávratný zásah do vlastnického práva stěžovatelů k jimi spoluvlastněným nemovitostem.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[10] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že stěžovatelé jsou osobami oprávněnými k jejímu podání, neboť byli účastníky řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.). Kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a stěžovatelé jsou zastoupeni advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Kasační stížnost je přípustná.

[11] Důvodnost kasační stížnosti vážil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), přičemž žádnou takovou neshledal.

pokračování

III. A. Neúplnost a nesprávnost projektové dokumentace

[12] Nejvyšší správní soud předně uvádí, že napadený rozsudek netrpí žádnými z nedostatků zakládajících nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů. Důvody, které městský soud vedly k zamítnutí žaloby, jsou z odůvodnění seznatelné. Městský soud vylicil konkrétní skutkové okolnosti, o něž své rozhodnutí opřel, uvedl úvahy, kterými se řídil při posouzení důvodnosti žaloby, a popsal závěry, ke kterým na základě těchto úvah dospěl (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, publ. pod č. 689/2005 Sb. NSS).

[13] Stěžovatelé v kasační stížnosti namítali, že řešení zajištění stavební jámy není v projektové dokumentaci obsaženo v dostatečném rozsahu, přičemž tuto nedostatečnost spatřovali v tom, že v projektové dokumentaci není žádným způsobem řešeno zajištění nemovitostí stěžovatelů proti jejich poškození realizací plánované stavby a že projektová dokumentace neobsahuje žádné údaje o nemovitostech stěžovatelů, podle kterých by bylo možné vypracovat postup zajištění těchto nemovitostí. Dále uvedli, že projektová dokumentace neobsahuje náležitosti dle ustanovení bodu 1.2.1. písm. e) a f) přílohy č. 1 vyhlášky č. 499/2006 Sb. (pozn. Nejvyššího správního soudu – stěžovatelé zřejmě měli na mysli bod 1. 2. 1. obsažený v části F přílohy č. 1 vyhlášky č. 499/2006 Sb.).

[14] K žádosti o stavební povolení se dle § 110 odst. 2 písm. b) stavebního zákona přikládá projektová dokumentace zpracovaná projektantem, která obsahuje průvodní zprávu, souhrnnou technickou zprávu, situaci stavby, dokladovou část, zásady organizace výstavby a dokumentaci objektů, přičemž její rozsah a obsah stanoví prováděcí předpis (§ 110 odst. 5 stavebního zákona). Tím je vyhláška č. 499/2006 Sb.

[15] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval tím, které znění vyhlášky č. 499/2006 Sb. je třeba na nyní posuzovaný spor aplikovat. Ke dni rozhodování žalovaného (22. 10. 2014) byla platná a účinná vyhláška č. 499/2006 Sb. ve znění novely č. 62/2013 Sb. Nicméně dle čl. II bodu 1 vyhlášky č. 62/2013 Sb. *projektová dokumentace podle § 1a až 5 vyhlášky [č. 499/2006 Sb.], která byla zpracována přede dnem nabytí účinnosti této vyhlášky a předložena stavebnímu úřadu do 31. prosince 2014, se posuzuje podle dosavadní právní úpravy.* Městskému soudu je tudíž třeba přisvědčit, že projektová dokumentace plánované stavby se posuzuje dle vyhlášky č. 499/2006 Sb., ve znění před účinností vyhlášky č. 62/2013 Sb.

[16] Dle § 2 vyhlášky č. 499/2006 Sb. je rozsah a obsah projektové dokumentace pro stavební povolení uveden v příloze č. 1. Dle bodu B. 1. písm. k) přílohy č. 1 musí souhrnná technická zpráva obsahovat *vliv stavby na okolní pozemky a stavby, návrh ochrany okolí stavby před negativními účinky provádění stavby a po jejím dokončení, resp. jejich minimalizaci.* Dle bodu E. 1. písm. a) musí zásady organizace výstavby obsahovat *informace o rozsahu a stavu staveniště, předpokládané úpravy staveniště, jeho oplocení, trvalé deponie a mezideponie, příjezdy a přístupy na staveniště.* V dokumentaci stavby (objektů) v její stavebně konstrukční části je třeba mimo jiné uvést *technologické podmínky postupu prací, které by mohly ovlivnit stabilitu vlastní konstrukce, případně sousední stavby* [bod F. 1. 2. 1. písm. e)] a *zásady pro provádění bouracích a podchycovacích prací a zpevňovacích konstrukcí či postupů* [bod F. 1. 2. 1. písm. f)]. Jiné požadavky na zajištění stavební jámy vyhláška č. 499/2006 Sb. neobsahuje.

[17] Nejvyšší správní soud ze spisového materiálu ověřil, že projektová dokumentace obsahuje zhodnocení vlivu stavby na okolní pozemky a stavby a návrh ochrany okolí stavby před negativními účinky provádění stavby a po jejím dokončení (viz bod B. 1. K. souhrnné technické zpráva, část B projektové dokumentace, str. 48) jakož i informace o rozsahu a stavu staveniště, předpokládané úpravy staveniště, jeho oplocení, trvalé deponie a mezideponie, příjezdy a přístupy na staveniště (viz bod 3 Zásad organizace výstavby, část E projektové dokumentace, str. 3). O zajištění stavební jámy projektová dokumentace uvádí, že „[s] ohledem na prostorové uspořádání objektu a konstrukční požadavky bude stavební jáma do úrovně nad 0, 5 m nad HPV provedena jako těsněná. [...] Zajištění východní a západní strany stavební jámy je navrženo jako rozpírané. Kotvy jsou nahrazeny rozpěrami tvořené ocelovou konstrukcí umístěné uvnitř výkopu. Výztužné profily a průměry vrtů jsou shodné s výše uvedenou dočasně kotvenou variantou zajištění stavební jámy“ (bod b. 3. 2. technické zprávy Stavebně konstrukční části dokumentace objektů, část F 1. 2. projektové dokumentace, str. 5). Stavebně konstrukční část pak obsahuje i výkres, na kterém jsou jednotlivé zajišťovací konstrukce stavební jámy znázorněny (viz Výkres zajištění stavební jámy, část F. 1. 2. projektové dokumentace). Dále je v projektové dokumentaci uvedeno, že „stavba by neměla sousední objekty staticky ovlivňovat“ a „bourací, zpevňovací a podchycovací práce s výjimkou zemních prací nejsou potřeba“ (bod e. 3 a f. 2. – 3. technické zprávy Stavebně konstrukční části dokumentace objektů, část F. 1. 2. projektové dokumentace, str. 12).

[18] Neúplnost projektové dokumentace ve vztahu ke stěžovateli uvedeným obligatorním náležitostem projektové dokumentace Nejvyšší správní soud tedy neshledal. Naopak shodně s názorem městského soudu konstatuje, že zajištění stavební jámy je v projektové dokumentaci zpracováno nad rámec požadavků vyhlášky č. 499/2006 Sb., ve znění před účinností vyhlášky č. 62/2013 Sb. Stížní námitka je nedůvodná.

[19] Správnost projektové dokumentace stěžovatelé žádnými konkrétní argumenty nezpochybnili. Dle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu „od žalobce, který vymezuje hranice soudního přezkumu, se tedy oprávněně žádá procesní zodpovědnost. Soud za něj nesmí nahrazovat jeho projev vůle a vyhledávat na jeho místě vady napadeného správního aktu. Proto také, jak výše uvedeno, musí vymezení žalobního bodu - a setrvání na těchto mezích i v dalších fázích řízení - garantovat zásadu rovnosti účastníků řízení; stanoví tak i žalovanému meze jeho obrany, tedy to, k čemu se má vyjádřit a k čemu má předložit protiargumenty. [...] Není naprosto na místě, aby soud za žalobce spekulativně domýšlel další argumenty či vybíral z reality skutečnosti, které žalobu podporují. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by funkci žalobcova advokáta“ (rozsudek rozšířeného senátu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 - 78, publ. pod č. 2162/2011 Sb. NSS, či obdobně rozsudek ze dne 3. 7. 2013, č. j. 1 As 23/2013 - 53). Nejvyšší správní soud se tedy nemohl touto stížní námitkou zabývat.

[20] Pro úplnost Nejvyšší správní soud uvádí, že dle ustanovení části F bodu 1. 2. 1. písm. i) přílohy č. 1 vyhlášky č. 499/2006 Sb. musí projektová dokumentace přiložená k žádosti o stavební povolení obsahovat *specifické požadavky na rozsah a obsah dokumentace pro provádění stavby, případně dokumentace zajišťované jejím zhotovitelem*. Rozsah a obsah dokumentace pro provádění stavby je dle § 3 vyhlášky č. 499/2006 Sb. upraven v příloze č.

pokračování

2 této vyhlášky. Z ní plyne, že součástí dokumentace pro provádění stavby není dokumentace pro pomocné práce, výrobně technická dokumentace a dokumentace výrobků dodaných na stavbu. Dokumentace pro provádění stavby musí pouze obsahovat *požadavky na vypracování dokumentace zajišťované zhotovitelem stavby (obsah a rozsah, upozornění na hodnoty minimální únosnosti, které musí konstrukce splňovat)* [bod A. 2. 1. písm. h) přílohy č. 2 vyhlášky č. 499/2006 Sb.]. Z uvedeného vyplývá, že projektová dokumentace předkládaná spolu se žádostí o povolení stavby není finální fází projektové dokumentace. Jejím primárním účelem je konstrukční řešení samotné stavby, nikoli podrobná úprava provedení výstavby. Lze tedy souhlasit se závěrem městského soudu, že pomocné konstrukce při provádění stavby projektová dokumentace dle § 2 vyhlášky č. 499/2006 Sb. neřeší s tím, že konkrétní postup provádění stavební jámy, její zajištění a vybraná mechanizace by měly být uvedeny v dokumentaci zajišťované zhotovitelem stavby. Jiný výklad není ani přípustný s ohledem na to, že dle § 158 stavebního zákona mohou projektovou činnost vykonávat pouze fyzické osoby, které získaly oprávnění k jejímu výkonu dle zákona č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů, zatímco podle § 160 stavebního zákona provádět stavbu může jako zhotovitel jen stavební podnikatel, který při její realizaci zabezpečí odborné vedení provádění stavby stavbyvedoucím. Stavebním podnikatelem je dle § 2 odst. 2 písm. b) stavebního zákona osoba oprávněná k provádění stavebních nebo montážních prací jako předmětu své činnosti podle zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Různé činnosti ve výstavbě jsou tedy stavebním zákonem svěřeny rozdílným osobám s příslušnou odborností.

[21] Výše uvedené samozřejmě neznamená, že vlastníci sousedních nemovitostí nemají možnost vyjádřit své obavy ze způsobu realizace stavby již ve stavebním řízení. Dle § 114 odst. 1 stavebního zákona mají účastníci právo vznést námitky mimo jiné proti způsobu provádění stavby, pokud je jimi přímo dotčeno jejich vlastnické právo. Dle § 114 odst. 3 téhož zákona je stavební úřad povinen námitky posoudit na základě obecných požadavků na výstavbu, závazných stanovisek, popřípadě rozhodnutí dotčených orgánů nebo technických norem. Stěžovatelé tedy měli možnost namítat konkrétní rizika vyplývající z realizace stavby během stavebního řízení. Stěžovatelé však během stavebního řízení pouze obecně tvrdili, že *„projektová dokumentace neposkytuje dostatečný podklad k posouzení ochrany zájmů vlastníků sousedních pozemků“* a *„k posouzení provádění pilotové stěny a podzemních částí stavby u sousedních doplňkových objektů na hranici pozemku“*. Vzhledem k značné vágnosti podaných námitek se s nimi stavební úřad vypořádal dostatečně, když posoudil soulad projektové dokumentace s vyhláškou č. 499/2006 Sb. S námitkami stěžovatelů se následně vypořádal i žalovaný.

[22] Na tomto místě je třeba připomenout, že ochrana stěžovatelů se vydáním stavebního povolení nevyčerpává. Dle § 132 odst. 1 stavebního zákona [s]tavební úřady vykonávají soustavný dozor nad zajišťováním ochrany veřejných zájmů, ochrany práv a oprávněných zájmů právnických a fyzických osob a nad plněním jejich povinností vyplývajících z tohoto zákona a právních předpisů vydaných k jeho provedení. Za tímto účelem jsou mimo jiné oprávněny provádět kontrolní prohlídky stavby [§ 132 odst. 2 písm. a) stavebního zákona], případně nařizovat nutné zabezpečovací práce na stavbě [§ 132 odst. 2 písm. c) stavebního zákona] či nezbytné úpravy [§ 132 odst. 2 písm. d) stavebního zákona], a to

mimo jiné i proto, aby stavba neohrožovala život a zdraví osob či sousední stavby [§ 132 odst. 3 stavebního zákona]. Plán kontrolních prohlídek byl osobou zúčastněnou na řízení předložen spolu s žádostí o povolení stavby a stavební úřad tyto prohlídky promítl do podmínky č. 3 stavebního povolení. Plánovaná stavba tedy bude v průběhu její výstavby kontrolována stavebním úřadem.

[23] Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že rozsah a obsah projektové dokumentace předložené spolu se žádostí o stavební povolení dle § 110 odst. 2 písm. b) stanovený vyhláškou č. 499/2006 Sb. je třeba vykládat v souladu s účelem, kterému má projektová dokumentace v této fázi sloužit. Tím je především posouzení konstrukčního řešení samotné stavby, nikoli podrobné technologické řešení provedení stavby. Podrobný popis technologických postupů a pomocných prací při výstavbě stanoví až další fáze projektové dokumentace, tj. dokumentace pro provádění stavby, případně dokumentace zajišťovaná zhotovitelem.

III. B. Neprovedení důkazu navrženými posudky

[24] Nejvyšší správní soud ze záznamu z ústního jednání před městským soudem konaného dne 9. 6. 2016 ověřil, že zástupce stěžovatelů navrhl jako důkaz statický posudek č. 1, statický posudek č. 2 a znalecký posudek. Městský soud tyto důkazy odmítl provést, neboť nebyly posouzeny žalovaným, a poukázal přitom na ustanovení § 75 odst. 1 s. ř. s., podle něhož je soud povinen při přezkumu napadeného rozhodnutí vycházet ze skutkového stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

[25] Dle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu „§ 75 odst. 1 s. ř. s. *nebovoří o zjištění skutkovém a právním stavu*“, nýbrž pouze o *stavu*, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Je proto samozřejmě nutno trvat na tom, že veškeré předložené důkazy se musí vztahovat k časovému okamžiku, v němž rozhodoval správní orgán, nicméně neplyne z toho, že tyto důkazy musí být poskytnuty nezbytně již ve správním řízení. Jinak řečeno, z ustanovení § 75 odst. 1 s. ř. s. lze dovodit toliko časový okamžik, k němuž se následně zjišťují všechny relevantní skutkové a právní okolnosti; nikoliv však časový okamžik, kdy nejpozději lze toto dokazování provádět“ (rozsudek ze dne 22. 5. 2009, č. j. 2 Afs 35/2009 – 91, publ. pod č. 1906/2009 Sb. NSS, který byl sice zrušen nálezem Ústavního soudu ze dne 15. 3. 2010, sp. zn. I. ÚS 2082/09, ovšem pouze z procesních důvodů, které nezpochybňují trvající validitu výše uvedeného závěru). Daný právní závěr vyplývá z jednoho ze stěžejních principů současné podoby správního soudnictví, a to zásady plné jurisdikce, a nebyl popřen ani usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 3. 2016, č. j. 10 As 24/2015 – 58, kterým byla rozšířenému senátu předložena k posouzení otázka týkající se přípustnosti důkazních návrhů zpochybňujících zjištěný skutkový stav v řízení před správním soudem, pokud žalobce zůstal v předchozím správním řízení zcela pasivní. Desátý senát sice na rozsudek č. j. 2 Afs 35/2009 – 91 v usnesení č. j. 10 As 24/2015 – 58 odkazoval, nicméně v souvislosti s v rozsudku uvedeným závěrem, že „řízení před soudem nemůže a ani nemá nahrazovat řízení před správním orgánem a daňový subjekt nemůže svoji liknavost v daňovém řízení zhojit až v řízení soudním. V opačném případě by totiž byla zpochybňována samotná koncepce správního soudnictví, založená na přezkumu správních rozhodnutí [...] Neprovedení tohoto důkazu soudem ze shora uvedených důvodů však může být

pokračování

odůvodněno též tím, že jej mohl a měl navrhnout stěžovatel již v daňovém řízení, neboť tento důkaz měl sloužit zjevně k prokázání skutečností, o kterých byl daňový subjekt ze strany finančních orgánů dostatečně informován (již zmiňovaný rozsudek č. j. 2 Afs 35/2009 – 91, body [41] – [43]).

[26] Lze tak shrnout, že žalobce se v rámci řízení před krajským soudem může domáhat provedení dosud neprovedených důkazů, mají-li prokázat rozhodné skutečnosti ke dni rozhodování správního orgánu. Rozhodnutí, které z navržených důkazů provede a které nikoli, je výlučně na úvaze soudu (§ 52 odst. 1 s. ř. s.); to jej však nezavazuje povinnosti takový postup odůvodnit (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2005, č. j. 5 Afs 147/2004 - 89, publ. pod č. 618/2005 Sb. NSS). Městský soud byl tedy oprávněn provedení navrhovaných důkazů odmítnout, nemohl tak však učinit pouhým odkazem na ustanovení § 75 odst. 1 s. ř. s. Jde tedy z jeho strany o procesní pochybení a zbývá tak posoudit, zda jde o pochybení natolik závažné, že mohlo mít vliv na nezákonnost napadeného rozsudku (§103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.).

[27] Podle konstantní judikatury Ústavního soudu (srov. např. nález ze dne 24. 2. 2004, sp. zn. I. ÚS 733/01) lze provedení důkazu odmítnout ze tří důvodů, tj. pro jeho irelevantnost ve vztahu k předmětu řízení, pro jeho nedostatečnou vypovídací hodnotu nebo pro jeho nadbytečnost. Krajský soud tak nemusí provést jako důkaz něco, co nemá s posuzovaným případem zjevně žádnou souvislost, případně pokud žalobce ani k výzvě soudu neuvedl, co konkrétně má jím navrhovaný důkaz ve vztahu k danému případu dokázat. Má však vždy povinnost řádně zdůvodnit, proč nepovažuje za nutné důkaz provést (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 61/2008 - 98). Výše uvedenou judikaturu o nepřipustnosti toho, aby soud za žalobce spekulativně domýšlel argumenty či vybíral z reality skutečnosti, které žalobu podporují (viz odst. [19] tohoto rozsudku), je třeba vztáhnout i na předkládání důkazů v soudním řízení. Vzhledem k jeho postavení nezávislého arbitra sporu a dispoziční povaze soudního řízení správního, není krajský soud povinen (a ani nemá) provést důkaz, u něž žalobce nijak neozřejmil jeho vztah k posuzovanému předmětu sporu.

[28] Statický posudek č. 1 stěžovatelé předložili dne 16. 1. 2016 městskému soudu s tím, že „*podporuje jejich argumentaci uvedenou v podané žalobě a prokazuje tak nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí*“. Naopak v podání ze dne 16. 7. 2015 označené jako „*Vyjádření k výzvě soudu – důvody pro přiznání odkladného účinku žalobě*“ stěžovatelé uvádějí, že si statický posudek č. 1 nechali zpracovat v souvislosti s důvody pro zachování odkladného účinku. Předložení statického posudku č. 2 již stěžovatelé nijak neodůvodnili. Znalecký posudek byl městskému soudu předložen dne 29. 1. 2016 v podání označeném jako „*Doplnění žaloby o znalecký posudek ohledně důvodů pro přiznání odkladného účinku žalobě*“. V podání stěžovatelé nejprve uvedli, že „*Posudek podporuje jejich argumentaci uvedenou v podané žalobě a prokazuje tak nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí*“, závěr podání nicméně konstatoval nezbytnost přiznat žalobě odkladný účinek. Z učiněných podání stěžovatelů během řízení o žalobě tak nebylo vůbec zřejmé, za jakým účelem byly navrhované důkazy podány. Na výzvu soudu během ústního jednání zástupce stěžovatelů relevanci předložených důkazů nijak neobjasnil; pouze znovu zopakoval, že byly předloženy na podporu žalobních důvodů.

[29] Relevanci předložených důkazů nebylo možné dovodit ani z argumentace stěžovatelů během řízení před městským soudem. Jádrem jejich tvrzení jak v řízení před správními orgány tak i v řízení před městským soudem bylo, že zajištění stavební jámy musí být v projektové dokumentaci podrobněji zpracováno. Neuvedli žádné konkrétní vady, které by projektová dokumentace vykazovala – např. chybný výpočet, špatné technické řešení atd. Míra podrobnosti projektové dokumentace je však vymezena vyhláškou č. 499/2006 Sb. Její výklad je tak čistě právní otázkou, pro kterou znaleckého posudku není třeba. V jednotlivých žalobních bodech týkajících se zajištění stavební jámy pak namítali především nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí z důvodu nevypořádání jednotlivých odvolacích námitek, neúplnost a nepřezkoumatelnost projektové dokumentace či porušení § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu, jež jsou především procesního charakteru a pro něž byl stěžovateli samotnými navrhován postup dle § 76 s. ř. s. (zrušení pro vady řízení bez jednání). Vzhledem k tomu, že posouzení žaloby spočívalo v řešení ryze právních otázek, nebylo důvodu k provedení znaleckých posudků, jejichž smyslem je odborné skutkové posouzení či vyjádření. Městský soud proto nebyl povinen předmětné důkazy provést, neboť byly irelevantní k předmětu řízení.

[30] Ani tato stížní námitka proto nebyla shledána důvodnou. Ačkoliv lze městskému soudu vytknout, že důvody pro neprovedení důkazů neodůvodnil dostatečně, když bez bližšího vysvětlení odkázal na § 75 odst. 1 s. ř. s., nemohlo mít toto pochybení vliv na zákonnost rozhodnutí o věci samé ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

IV. Závěr a náklady řízení

[31] Nejvyšší správní soud dospěl ze shora uvedených důvodů k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji dle § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. zamítl.

[32] Za situace, kdy Nejvyšší správní soud rozhodl ve věci bezodkladně po provedení nezbytných procesních úkonů, již samostatně nerozhodoval o návrhu stěžovatelů na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[33] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelé neměli ve věci úspěch, a nemají proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšný žalovaný vznik nákladů řízení o kasační stížnosti netvrdil a ani ze spisu Nejvyššího správního soudu neplyne, že by mu nějaké náklady nad rámec jeho běžné činnosti vznikly, proto mu právo na jejich náhradu nemohlo být přiznáno.

[34] Osoba zúčastněná na řízení má podle § 60 odst. 5 s. ř. s. právo na náhradu jen těch nákladů řízení, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. V tomto řízení však osobě zúčastněné na řízení žádné povinnosti uloženy nebyly, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

pokračování

V Brně dne 23. srpna 2016

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu